

Filosofisk midsommersalon om vores forhold til naturen

Halsnæs filosoferer...

21. Juni 2022

Bogsalonen

Invitationen...

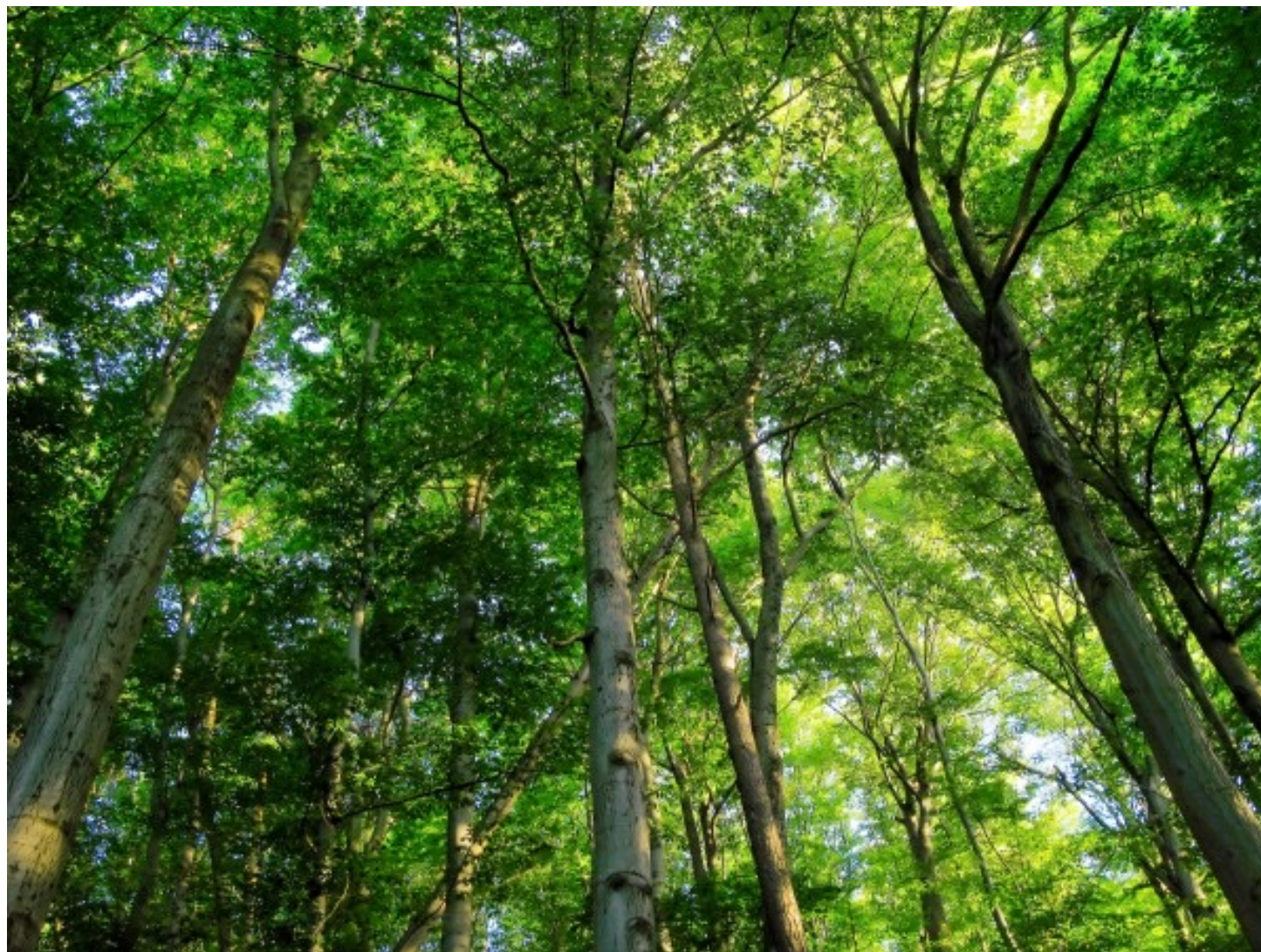
På årets længste dag, tirsdag den 21. juni, inviterer vi til en sommerlys filosofisk aftensamtale om menneskets forhold til naturen.

Anledningen er mindre lys. Klima- og biodiversitetskrisen viser os, at vores forhold til naturen er ude af balance og at vi skal udvikle et nyt, bæredygtigt forhold. Men hvad indebærer det? Hvad er vores grundlæggende antagelser, vores levede filosofi, i forhold til miljøet og livet på jorden? Og hvilke værdier og forståelser kunne et mere bæredygtigt liv bygge på?

Det vil vi filosofere over. Aftenen vil som vanlig bestå af korte oplæg, strukturerede samtaler i mindre grupper og dialoger i plenum.

Forløb

- Sankt Benedikt om vores forhold til naturen
- Pause
- Oplæg om menneske og natur
- Akvarium om vores forståelser og handlemuligheder – og filosofiens
- Afsluttende: 1 ord
- Slut 21.00

Spilleregler for scholé

- Vi skal tale nysgerrigt sammen om noget væsentligt
- Vi spørger for at blive klogere
- Vi skal ikke blive enige
- Vi skal ikke træffe beslutninger
- Vi har ikke travlt

Leisure is the condition of considering things in a celebrating spirit

Sankt Benedikts metode

Spørgsmål: Hvad er mit forhold til naturen?

METODE

1. Del jer i grupper af 4-5.
2. Aftal en rækkefølge (start med yngstemunken og gå med uret rundt)
3. Tænk over spørgsmålet i stilhed i tre min.
4. Herefter taler den første.
5. Herefter substantiel stilhed (ca. 30 sek.)
6. Så taler den næste
7. Derefter stilhed
8. Næste - osv.

RETNINGSLINIER

- Lyt - til dig selv og til de andre
- I må gerne forholde jer til hinandens udsagn, men behøver ikke.
- Hold disciplinen undervejs – I behøver ikke et gøre det pr. ur.
- Sid i en tæt cirkel og hav ikke papirer eller møbler i mellem jer.
- Skru ned for kropssprog og smålyde
- Det er OK at sige Pas
- Tal ikke for længe – så når I rundt 3-4 gange

Problemet...

Vækst

- Vores nuværende forbrug forudsætter 3,8 jordkloder
- Danmark rammer World Overshoot Day i marts
- Arterne uddør i et omfang så vi nu taler om den 6. massuddøen.
- En tredjedel af verdens insekter er truede.
- Vores periode kaldes Antropocæn

Grundantagelser..

- Mennesket indtager en særstatus på Jorden
- -fordi vi har en særlig forbindelse til Gud, eller i kraft af vores fornuft, frihed og evne til at vælge mellem godt og ondt
- *Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden (Første Mosebog 1:28)*

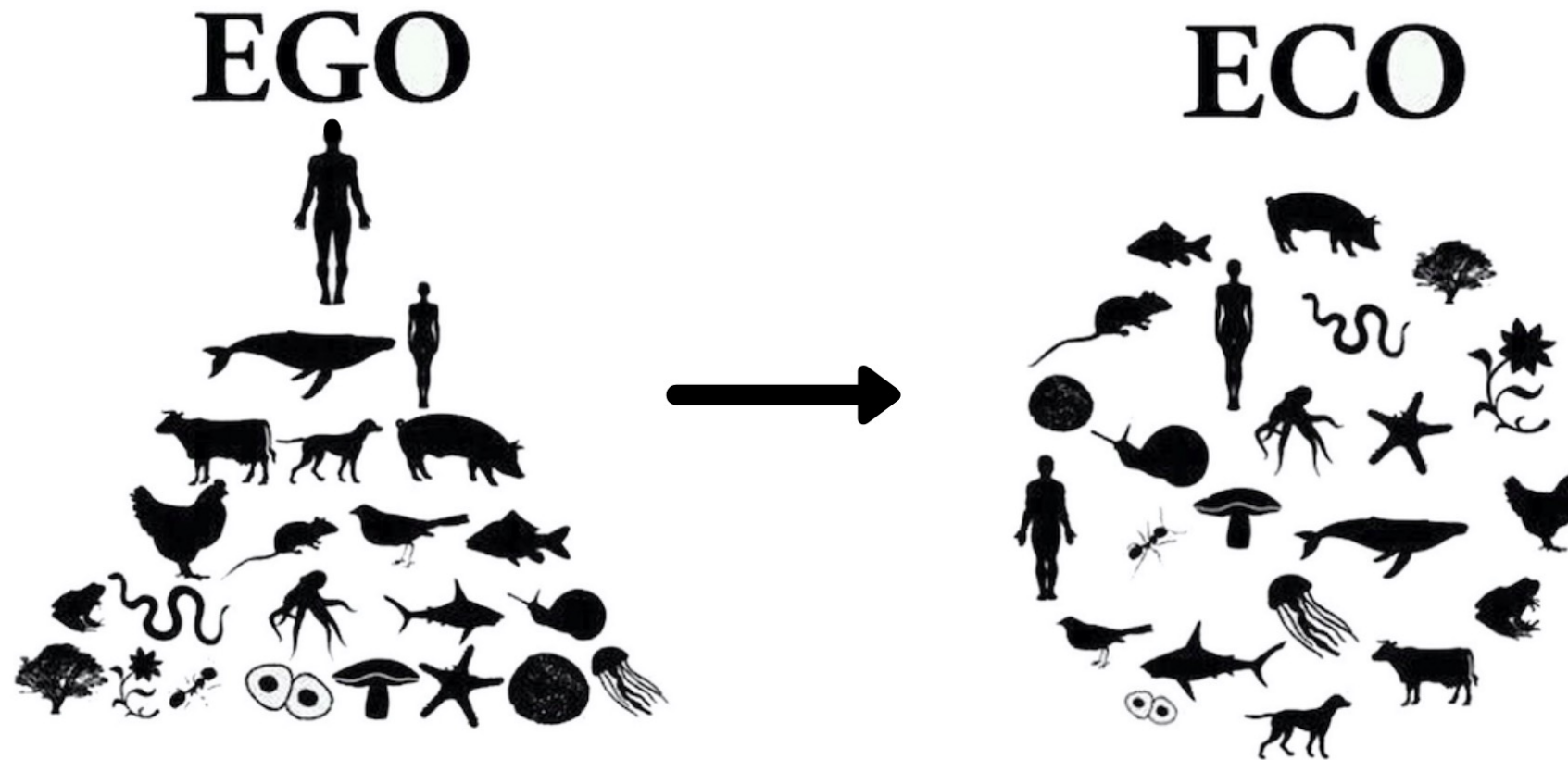
- *Planter eksisterer for dyrenes skyld, og dyr for menneskets skyld ... Da naturen ikke gør noget formålsløst eller forgæves, er det unægtelig sandt, at hun har lavet alle dyr for menneskets skyld.*

Aristoteles

Fra antropocentrisk
til biocentrisk

Fra egocentrisk til økocentrisk

Mennesket som del af et hele...

A human being is part of a whole, called by us the 'Universe' —a part limited in time and space. He experiences himself, his thoughts, and feelings, as something separated from the rest—a kind of optical delusion of his consciousness. This delusion is a kind of prison for us, restricting us to our personal desires and to affection for a few persons nearest us. Our task must be to free ourselves from this prison by widening our circles of compassion to embrace all living creatures and the whole of nature in its beauty. Nobody is able to achieve this completely, but the striving for such achievement is in itself a part of the liberation and a foundation for inner security.

Et menneske er en del af en helhed, af os kaldet 'Universet' - en del begrænset i tid og rum. Han oplever sig selv, sine tanker og følelser som noget adskilt fra resten – en slags optisk vildfarelse af sin bevidsthed. Denne vildfarelse er en slags fængsel for os, der begrænser vores personlige ønsker og hengivenhed til nogle få personer, der er nærmest os. Vores opgave må være at befri os selv fra dette fængsel ved at udvide vores cirkler af medfølelse til at omfavne alle levende væsner og hele naturen i dens skønhed. Ingen er i stand til at opnå dette fuldstændigt, men stræben efter en sådan præstation er i sig selv en del af frigørelsen og et grundlag for indre tryghed.

Albert Einstein

Miljømæssig generationsbetinget hukommelsestab

- Begreb opfundet af den amerikanske psykolog Peter Kahn som beskrivelse af at hver generation har mindre kontakt med naturen.
- I Europa bruger vi nu 90% af tiden indendørs...
- Et særligt ansvar for de ældre generationer...?

Akvarium – en samtalem metode som kombinerer plenum med gruppe

Åbent akvarium med gæstestol: der er en tom stol i akvariet. Ethvert medlem af publikum kan til enhver tid sætte sig på den tomme stol. Når det sker, skal et eksisterende medlem frivilligt forlade akvariet og afgive sin stol.

Akvariet taler om:

- *Hvad tænker vi og hvad kan vi gøre?
– og hvad kan filosofien bidrage med?*

Varigheden ca. 20 min.

Når du kun har eet ord...

Når du kun har eet ord til at besvare nedenstående spørgsmål, hvilket ord vælger du så?

- *Hvilke værdier og forståelser kunne et mere bæredygtigt liv bygge på?*

De ord vi valgte

- Prikkerne bag ordene stammer fra "anden omgang", hvor man kunne give sin tilslutning til et andet ord end sit eget.
- De to ord, som fik mest tilslutning, var Bevidstgørelse og Kærlighed
- Det fandt vi betydningsfuldt

- OMTØNKE
- BALANCE
- FORBUNDTHED ! •
- BEVIDSGØRELSE
- INDLEVELSE •
- MÅDEHOLD
- FORSTÅELSE
- ANSVAR •
- VIDEN •
- NØJSOMHED •
- KÆRLIGHED